Анатолій Опанасович КИРИЛЕНКО (до 80-річчя від дня народження)

27 липня 2023 р. виповнилось 80 років від дня народження відомого вченого-радіофізика, доктора фізико-математичних наук, професора, лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки Анатолія Опанасовича Кириленка.

Анатолій Опанасович у 1965 р. з відзнакою закінчив радіофізичний факультет Харківського державного університету ім. О.М. Горького і продовжив навчання в аспірантурі Інституту радіофізики та електроніки АН УРСР (ІРЕ). У 1970 р. він отримав ступінь кандидата фізико-математичних наук за спеціальністю «радіофізика», в 1981 р. захистив докторську дисертацію, а у 1990 р. став професором. У період 1982—2016 рр. він очолював відділ обчислювальної електродинаміки, нині є головним науковим співробітником лабораторії обчислювальної електродинаміки ІРЕ.

А.О. Кириленко є авторитетним в Україні та за її кордоном фахівцем у галузі обчислювальної електродинаміки. Він вперше розв'язав низку важливих задач розсіяння електромагнітних хвиль на хвилевідних неоднорідностях і на періодичних ґратках, зокрема на періодичному ешелеті та на вигинах хвилеводів.

Його узагальнення методу часткових областей для розрахунку базисів мод хвилеводів довільного поперечного перерізу є добре відомими та визнаними у світі. Ці результати дозволили розробити ефективні алгоритми і програмні пакети для автоматизованого синтезу важливих пристроїв електродинаміки НВЧ. Декілька таких пристроїв знайшли своє застосування в промисловості як України, так і за кордоном.

Одним з яскравих фундаментальних наукових досягнень А.О. Кириленка є відкриття апертурних власних коливань тривимірних площинних зчленувань хвилеводів або періодичних ґраток з апертур. Оскільки у двовимірних задач таких власних коливань не існує, їх виявлення стало несподіваним. Вони дали можливість пояснити ефект посиленого проходження крізь екрани з позамежними отворами без залучення поверхневих плазмонів, що можуть поширюватися вздовж поверхні недосконалого металу.

Анатолій Опанасович проводить велику науково-організаційну роботу, є членом редколегії журналів «Вісті ВУЗів. Радіоелектроніка», «Радіофізика і радіоастрономія», багаторічним рецензентом журналів «IEEE Trans. on Microwave Theory and Techniques», «IEEE Trans. on Antennas and Propagation», «IEEE Microwave and Wireless Components Letters», «IEEE Antennas and Wireless

Propagation Letters». Багато років він входив до складу редколегії журналу «International Journal of RF and Microwave Computer — Aided Engineering» (USA).

Він є автором і співавтором сотень наукових праць, опублікованих у престижних наукових видавництвах, в тому числі 10-ти винаходів і 4-х монографій. Його наукові результати отримали широке міжнародне визнання, про що свідчать гранти міжнародних фондів INTAS (EU), CRDF(USA), Джорджа Сороса. Він виховав велику кількість учнів і послідовників. За роки роботи ним підготовлено 3 доктори та 16 кандидатів наук.

Незважаючи на важкі часи, А.О. Кириленко продовжує активну наукову роботу. Його нинішні інтереси в першу чергу стосуються незвичайних ефектів у структурах із дискретним просторовим спектром, спричинених власними коливаннями та взаємодією з ближніми згасними полями. Зокрема, він вивчає явище оптичної активності в структурах із діедральною симетрією.

Від імені колег, друзів і учнів щиро вітаємо Анатолія Опанасовича з його 80-річним ювілеєм і бажаємо йому міцного здоров'я, натхнення та успіхів у всіх його наукових і життєвих зусиллях!

Редакційна колегія

Редактори
Л.В. Ситнік, М.А. Топчій

Комп'ютерна група
О.І. Верлока, О.І. Сульдіна, С.П. Шершнєва

Оригінал-макет виготовлено РІ НАН України
вул. Мистецтв, 4, м. Харків, 61002, Україна

Підписано до друку 07.09.23. Формат 60 × 84 1/8. Гарн. Minion Pro.
Ум. друк. арк. 10,69. Обл.-вид. арк. 10,35. Тираж 90 прим. Зам. № 0000

Видавець ВД «Академперіодика» НАН України
вул. Терещенківська, 4, м. Київ, 01024

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єктів
видавничої справи серії ДК № 544 від 27.07.2001